

**ΘΕΜΑΤΑ ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ
ΒΙΟΛΟΓΙΑ Α' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ
ΜΑΙΟΥ - ΙΟΥΝΙΟΥ 2008**

5

Θέμα 1^ο

α) Στον κατάλογο που ακολουθεί υπάρχουν όργανα, κύτταρα και οργανισμοί. Να σημειώσετε δίπλα στο καθένα τι είναι.

Φύλλο ....., πρόβατο ....., κερασιά .....,
καρδιά ....., ρίζα ....., ερυθρό αιμοσφαίριο .....,
ωάριο .....

Μονάδες: 1,65

β) Σε ποια από τα παρακάτω κύτταρα υπάρχουν μόνο μιτοχόνδρια και σε ποια και χλωροπλάστες;

κύτταρα καρδιάς ανθρώπου
κύτταρα ρίζας ελιάς
κύτταρα φύλλου πορτοκαλιάς
κύτταρα βατράχου

Μονάδες: 1,65

Θέμα 2^ο

α) Γράψτε τους κυριότερους λόγους για τους οποίους κινούνται οι οργανισμοί.

Μονάδες: 1

β) Ποιες είναι οι λειτουργίες του σκελετού στον άνθρωπο;

Μονάδες: 2,3

Θέμα 3^ο

α) Τι είναι και πως προκαλείται η τερηδόνα;

Μονάδες: 1

β) Να συμπληρώσετε τον παρακάτω πίνακα:

Όργανο	Ρόλος του οργάνου στην πέψη των τροφών
Στόμα	
Φάρυγγας	
Οισοφάγος	
Στομάχι	
Λεπτό έντερο	
Παχύ έντερο	

Μονάδες: 2,3

Θέμα 4^ο

Στις παρακάτω ερωτήσεις επιλέξτε τη σωστή απάντηση:

A- Διαμέσου του λεπτού τοιχώματος των κυψελίδων και των τριχοειδών αγγείων που τις περιβάλλουν γίνεται:

Διάχυση οξυγόνου και διοξειδίου του άνθρακα

Μετακίνηση αίματος

Ανταλλαγή θρεπτικών ουσιών

Διάχυση νερού

B- Ο φάρυγγας είναι όργανο:
του πεπτικού συστήματος
του αναπνευστικού συστήματος
του κυκλοφορικού συστήματος
κοινό για το αναπνευστικό και το πεπτικό σύστημα

Γ- Ο χώρος της καρδιάς από τον οποίο φεύγει για τους πνεύμονες αίμα πλούσιο σε διοξείδιο του άνθρακα είναι:
ο αριστερός κόλπος
η αριστερή κοιλία
η δεξιά κοιλία
ο δεξιός κόλπος

Μονάδες: 3,3

Θέμα 5^ο

α) Να βάλετε στη σωστή σειρά τους παρακάτω όρους, ώστε να διαφαίνεται η πορεία του αέρα στο αναπνευστικό σύστημα του ανθρώπου: τραχεία, φάρυγγας, κυψελίδες, λάρυγγας, μύτη, βρογχικό δένδρο.

Μονάδες: 1,3

β) Αντιστοιχίστε τους όρους της στήλης Α με τους όρους της στήλης Β

A	B
1- ερυθρά αιμοσφαίρια	α- αγγεία με βαλβίδες
2- φλέβες	β- παχιά και ελαστικά τοιχώματα
3- αιμοπετάλια	γ- μεταφορά οξυγόνου
4- λευκά αιμοσφαίρια	δ- πήξη του αίματος
5- αρτηρίες	ε- άμυνα του οργανισμού

Μονάδες: 2

Θέμα 6^ο

Συμπληρώστε με τη σωστή λέξη ή φράση τις παρακάτω προτάσεις:

Τα αγγεία που μεταφέρουν ουσίες από τις ρίζες αποτελούν το .....

Τα αγγεία που μεταφέρουν γλυκόζη από τα φύλλα σε ολόκληρο το φυτό αποτελούν το .....

Τα μικροσκοπικά αγγεία που περιέχονται μέσα στα “νεύρα” των φύλλων αποτελούν τον ..... ιστό.

..... ονομάζονται τα μικροσκοπικά “ανοίγματα” στην επιφάνεια των φύλλων.

Η εξάτμιση του νερού από τα φύλλα ονομάζεται ..... και είναι

..... όταν έξω επικρατούν υψηλές θερμοκρασίες.

Μονάδες: 3,3

Θέμα 7^ο

α) Ποια είναι τα είδη αναπαραγωγής; Δώστε από ένα παράδειγμα

Μονάδες: 1,65

β) Τι είναι η επικονίαση ;

Γιατί είναι απαραίτητη στα φυτά και με ποιους τρόπους γίνεται;

Μονάδες: 1,65

Θέμα 8^ο

Στις παρακάτω προτάσεις σημειώστε (Σ) για κάθε σωστή και (Λ) για κάθε λάθος πρόταση:

Η βασική δομική και λειτουργική μονάδα της ζωής είναι το κύτταρο.

Οι μονοκύτταροι οργανισμοί αναπαράγονται συνήθως με μονογονία.

Στα γονοχωριστικά ζώα η γονιμοποίηση μπορεί να γίνει μέσα στο σώμα του θηλυκού ή έξω από αυτό.

Τα αρσενικά άνθη έχουν μόνο ύπερο.

Όταν δύο σπερματοζωάρια του άνδρα γονιμοποιήσουν ένα ωάριο της γυναίκας, γεννιούνται δίδυμα.

Η γονιμοποίηση του ωαρίου στον άνθρωπο γίνεται μέσα στη μήτρα της γυναίκας.

Μονάδες: 3,3

Θέμα 9^ο

Να αντιστοιχίσετε μια από τις λέξεις: ζυγωτό, γονιμοποίηση, ωοθήκες, πλακούντας, έμμηνος ρύση και τοκετός σε κάθε μια από τις παρακάτω προτάσεις: αποβολή του αγονιμοποίητου ωαρίου, αίματος, βλέννας και κυτταρικών υπολειμμάτων.

η ένωση ωαρίου και σπερματοζωαρίου

έξοδος του εμβρύου από το σώμα της μητέρας

διατροφή του εμβρύου

το γονιμοποιημένο ωάριο

παραγωγή ωαρίων.

Μονάδες: 3,3